

Horyzonty Polityki
2019, Vol. 10, N° 30

KRZYSZTOF SALA

<http://orcid.org/0000-0002-7259-1263>

Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
Instytut Prawa, Administracji i Ekonomii
krzysztof.sala@up.krakow.pl

DOI: 10.35765/HP.2019.1030.07

Karpacz jako edukacyjny przykład gminy przedsiębiorczej

Streszczenie

CEL NAUKOWY: Zbadanie i przedstawienie gospodarki gminy Karpacz jako godnego do naśladowania edukacyjnego przykładu wysokiego poziomu rozwoju przedsiębiorczości.

PROBLEM I METODY BADAWCZE: Zagadnienia przedsiębiorczości stanowią przedmiot zainteresowania wielu naukowców. Metody badawcze zastosowane w artykule to: krytyka piśmiennicza, analiza danych statystycznych i wywiad telefoniczny. Artykuł powstał przy wykorzystaniu zwartych materiałów książkowych, czasopism, jak również informacji netograficznych i kontaktów osobistych z przedstawicielami gminy Karpacz.

PROCES WYWODU: W pracy przeanalizowano realia gospodarcze województwa dolnośląskiego jako otoczenia omawianej gminy. Przeanalizowano również korzenie historyczne rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Karpacz, które w istotny sposób wpłynęły na stan obecny. Największą uwagę w pracy poświęcono analizie bieżącej sytuacji w przedsiębiorczości w gminie oraz jej determinant.

WYNIKI ANALIZY NAUKOWEJ: Karpacz w wysoce pozytywny sposób wykorzystuje bogatą spuściznę w kreowaniu przedsiębiorczości również w czasach współczesnych. Głównym graczem i motorem rozwoju przedsiębiorczości w omawianej gminie jest branża turystyczna oraz okoturystyczna.

WNIOSKI, INNOWACJE, REKOMENDACJE: Wyniki analizy wyraźnie pokazują, że inne miejscowości w Polsce mogą podążać w rozwijaniu swojego potencjału w przedsiębiorczości za przykładem gminy Karpacz. Sposób na to może stanowić rozwijanie branży turystycznej.

Sugerowane cytowanie: Sala, K. (2019). Karpacz jako edukacyjny przykład gminy przedsiębiorczej. *Horyzonty Polityki*, 10(30), 113-126. DOI: 10.35765/HP.2019.1030.07.

SŁOWA KLUCZOWE:

potencjał gospodarczy, przedsiębiorczość, turystyka,
układy lokalne

ENTREPRENEURSHIP IN LOCAL SYSTEMS.
KARPACZ AS AN EDUCATIONAL EXAMPLE
OF AN ENTREPRENEURIAL COMMUNE

Abstract

RESEARCH OBJECTIVE: The scientific objective of this publication is to present the municipality of Karpacz as a worthy example of a high level of entrepreneurship development and to analyze the reasons for this state of affairs, as well as causative factors.

THE RESEARCH PROBLEM AND METHODS: The research methods used in the article are: literary criticism, statistical data analysis and telephone interview. The article was created using book materials, magazines, netographic information and personal contacts with representatives of the municipality of Karpacz.

THE PROCESS OF ARGUMENTATION: The economic reality of the Lower Silesian Voivodship as the environment of the discussed commune was subject to the process. The historical roots of the development of entrepreneurship in the municipality of Karpacz were also analyzed, which significantly affected the current state. The most attention in the work was devoted to the analysis of the current situation in entrepreneurship in the commune.

RESEARCH RESULTS: The results of the scientific analysis indicate that Karpacz positively uses legacy in creating entrepreneurship also in modern times. The main player and driving force in the development of entrepreneurship in the commune is the tourism industry and tourism.

CONCLUSIONS, INNOVATIONS, AND RECOMMENDATIONS: The conclusion from the analysis shows that other localities in Poland may follow their entrepreneurial potential as an example of the municipality of Karpacz. The way to do this can be the development of the tourism industry.

KEYWORDS:

economic potential, entrepreneurship, tourism, local systems

WSTĘP

Pojęcie przedsiębiorczości bywa różnorodnie definiowane. Jeden z najbardziej znanych ekonomistów amerykańskich Peter Drucker w swoim dziele *Innowacja i przedsiębiorczość* scharakteryzował przedsiębiorczość jako współzależność działań przedsiębiorczych i innowacyjnych prowadzących do sukcesu. Autor uważał, że zmiany wprowadzane krok po kroku powinny się koncentrować na danej okazji czy określonej potrzebie (Drucker, 1996). Inny znany propagator przedsiębiorczości Frank H. Knight pojmował przedsiębiorczość jako korzyść związaną z niwelowaniem niepewności czy ryzyka (Knight, 2006). Znany austriacki ekonomista Josef Schumpeter wiązał natomiast przedsiębiorczość z przeprowadzaniem nowych kombinacji w organizacji firmy (Schumpeter, 1995).

Tak jak w przypadku wielu innych zjawisk, przedsiębiorczość można rozpatrywać wielotorowo. Najczęściej mówi się o procesach, czyli zakładaniu nowej firmy lub tworzeniu czegoś nowego. Przedsiębiorczość to także zespół cech opisujących ludzkie działanie. Można analizować przedsiębiorczość w skali narodowej, regionalnej bądź lokalnej.

Celem naukowym publikacji jest ukazanie fenomenu Karpacza nie tylko jako miejscowości kurortowej, ale jako modelowego przykładu gminy przedsiębiorczej w Polsce.

Wyjątkowość stawianego problemu badawczego polegała na potraktowaniu problemu przedsiębiorczości tylko w skali lokalnej.

Hipoteza badawcza była oparta na analizie czynników wpływających na wysoki poziom przedsiębiorczości i sukcesy gospodarcze tej podsudeckiej gminy.

INSTRUMENTY I METODY BADAWCZE

Metodą badawczą zastosowaną w artykule była krytyka piśmiennicza, a także analiza danych statystycznych i wywiad telefoniczny z pracownikami gminy Karpacz. Badania zostały przeprowadzone w lutym 2018 r.

Publikacja powstała przy wykorzystaniu zwartych materiałów książkowych, czasopism, jak również informacji netograficznych i kontaktów osobistych z przedstawicielami gminy Karpacz.

Uzyskane informacje w istotny sposób określają obraz przedsiębiorczości gminy Karpacz.

1. POTENCJAŁ GOSPODARCZY I POZIOM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

Województwo dolnośląskie to jedno z 16 województw Polski, ze stolicą we Wrocławiu. Jest ono zlokalizowane na południowym zachodzie Polski, obejmując zachodnią część historycznego Śląska (Wrzesiński, 2006). Powierzchnia województwa to 19 946,74 km² (6,4% powierzchni Polski). Liczba ludności w 2017 r. wynosiła tu 2902,4 tys. osób (GUS, 2017).

Na potencjał gospodarczy regionu dolnośląskiego wpływa dogodna dostępność komunikacyjna i przy tym znacząca atrakcyjność inwestycyjna. Systematycznie poprawia się infrastruktura drogowa, kolejowa oraz lotnicza (Kaliński, 2011).

Bezpośrednie położenie województwa przy granicy z Niemcami i Czechami wpływa nie tylko na atrakcyjność inwestycyjną, lecz również na rozwój branży turystycznej.

Kolejnym elementem świadczącym o pozycji gospodarczej regionu jest obecność na jego terytorium Specjalnych Stref Ekonomicznych oraz klastrów.

Tabela 1

SSE w województwie dolnośląskim w 2017 r.

Nazwa SSE	Rok utworzenia	Obszar działania
Kamiennogórska SSEMP	1994	541 ha
Legnicka SSE	1997	1300 ha
TSSE Euro-Park Wisłosan	1997	1860 ha
Wałbrzyska SSE	1997	3700 ha

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: https://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/sse (dostęp: 02.12.2017).

Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE) stanowią swoisty magnes w przyciąganiu inwestycji. Kreują również cenne, nowe miejsca pracy (Kolczyński i Wojtasik, 2010). Spośród czterech stref najważniejsze

znaczenie dla gospodarki omawianego regionu posiada Wałbrzyska SSE. Zestawienie wszystkich funkcjonujących w województwie dolnośląskim SSE przedstawia tabela 1.

Klastry to geograficzne skupione, wyspecjalizowane podmioty, połączone wzajemnymi interakcjami, działającymi w pokrewnych lub komplementarnych branżach. Klastry stanowią ważne narzędzie pobudzające innowacyjność, przedsiębiorczość, wyzwalając jednocześnie efekt synergii (Porter, 2000).

W 2015 r. na terenie regionu dolnośląskiego było zlokalizowanych 11 klastrów, co dawało piątą lokatę w kraju. Dolnośląskie klastry pobudzają konkurencyjność takich branż jak budownictwo, przemysł surowcowy czy też medycyna.

Tabela 2

Podstawowe wskaźniki gospodarcze województw w Polsce w 2017 r.

Region	Stopa bezrobocia w %	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.	Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	Podmioty gospodarki narodowej
Dolnośląskie	5,8	479,5	4595,70	367,6
Kujawsko-pomorskie	9,8	255,4	3910,88	195,5
Lubelskie	8,5	188,7	3924,49	176,8
Lubuskie	6,5	125,0	3930,83	112,7
Łódzkie	6,8	342,5	4085,45	245,5
Małopolskie	5,3	485,4	4401,56	378,6
Mazowieckie	5,6	454,8	5573,79	806,1
Opolskie	6,9	98,9	4173,91	100,5
Podkarpackie	9,5	236,6	3813,28	170,7
Podlaskie	8,5	108,5	3992,97	101,1
Pomorskie	5,5	319,7	4622,06	292,9
Śląskie	5,2	797,4	4659,26	469,7
Świętokrzyskie	8,6	119,1	3 922,11	112,3
Warmińsko-mazurskie	11,6	143,0	3741,35	125,4
Wielkopolskie	3,8	748,3	4213,27	421,3
Zachodniopomorskie	8,6	181,0	4283,94	223,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/> (dostęp: 12.02.2018).

Analizując potencjał gospodarczy omawianego regionu, warto przyrzeć się bliżej jego głównym wskaźnikom ekonomicznym (tab. 2).

Analiza danych zawartych w tabeli 2 wskazuje, że województwo dolnośląskie zajmuje czołowe lokaty w Polsce pod względem podstawowych wskaźników gospodarczych, co świadczy o pozytywnych trendach w jego gospodarce.

Kolejny element badań stanowi sytuacja w przedsiębiorczości. Poziom rozwoju przedsiębiorczości można przeanalizować poprzez wskaźnik liczby przedsiębiorstw aktywnych 10+ w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (tab. 3).

Tabela 3

Liczba przedsiębiorstw aktywnych 10+ na 1000 mieszkańców według województw w latach 2011-2015

Region	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	1,30	1,32	1,36	1,36	1,34
Dolnośląskie	1,33	1,34	1,38	1,37	1,35
Kujawsko-pomorskie	1,24	1,24	1,26	1,24	1,24
Lubelskie	0,89	0,89	0,92	0,95	0,93
Lubuskie	1,25	1,22	1,24	1,23	1,21
Łódzkie	1,20	1,22	1,29	1,29	1,28
Małopolskie	1,29	1,32	1,40	1,40	1,38
Mazowieckie	1,71	1,74	1,77	1,77	1,73
Opolskie	1,11	1,08	1,11	1,12	1,12
Podkarpackie	1,04	1,05	1,11	1,11	1,10
Podlaskie	1,01	0,99	1,03	1,05	1,04
Pomorskie	1,38	1,40	1,44	1,45	1,40
Śląskie	1,42	1,45	1,51	1,51	1,51
Świętokrzyskie	0,95	0,96	0,99	0,98	0,97
Warmińsko-mazurskie	1,01	1,01	1,02	1,00	0,99
Wielkopolskie	1,47	1,50	1,54	1,55	1,54
Zachodniopomorskie	1,17	1,17	1,20	1,22	1,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://stat.gov.pl/statystyka-regionalna> (dostęp: 12.02.2018).

Dane zawarte w tabeli 3 wyraźnie wskazują, że województwo dolnośląskie w badanym okresie zajmowało wysoką lokatę na tle

innych województw pod względem liczby przedsiębiorstw aktywnych 10+ na 1000 mieszkańców. Reasumując, należy stwierdzić, że omawiany region reprezentuje dalekie od przeciętnych wskaźniki rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości.

2. GENEZA I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W KARPACZU

Karpacz to miasto położone w województwie dolnośląskim, w powiecie jeleniogórskim. Według danych z końca 2015 r. miasto miało 4882 mieszkańców (GUS, 2015).

Karpacz to miasto o bogatych tradycjach związanych z przedsiębiorczością i prowadzeniem działalności gospodarczej. W związku z niską przydatnością rolniczą tutejszych ziem od samego początku dominował w tym miejscu przemysł (Kabała, 2015).

Niemiecki paleontolog Heinrich Quiring, który badał dzieje gospodarcze Dolnego Śląska, uważał, że pierwszymi, legendarnymi eksploratorami tutejszych kopalni byli Kreteńczycy około 2000 lat p.n.e. (Quiring, 1948). Według autora bezspornym faktem był pobyt na terenie okolic dzisiejszego Karpacza Celtów, którzy w Płóczkach, Ściegnach, Wilczej Porębie, a także w Sowiej Dolinie prowadzili poszukiwania złota i szlachetnych kamieni. Potwierdzać to mają typowe kształty starych szybów górniczych, jak również nazwy geograficzne zawierające wyraz „eule”, czyli zniekształcone celtyckie określenie „jilo-va”, oznaczające złoto.

Dalsze dzieje przedsiębiorczości w Karpaczu datują się na czasy średniowiecza jako osady poszukiwaczy złota w XII w. Rozwój górnictwa przyciągał do miasta osadników, nawet z odległych stron, m.in. z Walonii. Jednocześnie prowadzona była akcja kolonizacyjna, mająca na celu zasiedlenie terenów podnóża Karkonoszy. Nowi mieszkańcy przyczyniali się do krzewienia postępu i upowszechniania nowych technologii (Bartsch, 1989).

W „Schleschischen Provi-zialblatter” z roku 1797 znajdujemy informację o powstaniu osadnictwa na terenie obecnego Karpacza oraz o przybyciu na te tereny drwali i węglarzy przygotowujących węgiel drzewny na potrzeby kuźni działających w Kowarach.

W kolejnych wiekach, aż do połowy XIX stulecia, prym na tym terenie wiodli zbieracze ziół i producenci medykamentów. Karkonoskie

zioła lecznicze były szeroko znane w ówczesnym społeczeństwie. Pamiątką z tamtych czasów jest istniejący do dzisiaj Domek Laboranta z ekspozycją muzealną (Staffa, 1993).

Począwszy od XVII wieku miasto stało się celem turystyki religijnej. Po wybudowaniu kaplicy św. Wawrzyńca na Śnieżce w 1681 r. Karpacz znalazł się na szlaku tzw. turystyki pielgrzymkowej. Kolejną atrakcją turystyczną stał się drewniany kościółek ewangelicki sprowadzony z norweskiego miasteczka Vang w 1844 r. (Garbaczewski, 1985).

Wzrost liczby turystów wpłynął na intensyfikację rozwoju bazy noclegowej, gastronomicznej i towarzyszącej. W roku 1876 funkcjonowały tutaj cztery zajazdy i gospody, jeden tartak, jeden laborant prowadzący aptekę, jeden zakład kąpielowy, jedna agencja pocztowa z telegrafem, jedna stacja przewodników i tragarzy. Pierwszy obiekt hotelarski z 23 pokojami powstał w mieście w 1869 r. W 1890 r. powstał pierwszy duży obiekt hotelarski, który przetrwał do dziś pod nazwą Leśny Zamek. Coraz częstszym powodem podróży do Karpacza stały się motywy prozdrowotne (Perzyński, 2001).

W roku 1913 przez Karpacz i Karpacz Górny przewinęło się 42 775 osób, zarówno turystów, jak i wycieczkowiczów, a średni czas pobytu wyniósł trzy tygodnie. Znaczny rozwój ruchu turystycznego, jaki nastąpił pod koniec XIX w., był związany z początkami turystyki zimowej, która nie byłaby jednak możliwa bez powstania odpowiedniego zaplecza hotelarsko-turystycznego i rekreacyjnego.

W 1914 r. tylko w górnej części miasta znajdowało się 12 hoteli i 54 pensjonatów, oferujących łącznie około tysiąca miejsc noclegowych. W 1926 r. działało tutaj 11 hoteli, 57 pensjonatów i dwa sanatoria, a w Karpaczu Górnym 20 hoteli wraz z zajazdami i 32 pensjonaty. Pod koniec lat 30. liczby te uległy zwiększeniu. Tuż przed wybuchem II wojny światowej Karpacz stał się znanym i bardzo często odwiedzanym karkonoskim kurortem.

W czasie II wojny rozwój Karpacza uległ zahamowaniu. Obiekty turystyczne były przekształcane w szpitale. Stał się również Karpacz siedzibą części urzędów Ministerstwa Spraw Zagranicznych III Rzeszy.

Powojenny Karpacz w nowych realiach gospodarczych był dobrze zagospodarowaną bazą sportów zimowych. Miasto uniknęło poważnych zniszczeń wojennych. Na infrastrukturę składały się takie

obiekty jak m.in. skocznie, lodowiska, tory saneczkowe i bobslejowe oraz trasy zjazdowe dla narciarzy. Z upływem lat część sportowej spuścizny uległa zniszczeniu lub zaniedbaniu (Skowroński, 2013). Po uporaniu się z problemami przesiedleń przystąpiono jednak do kolejnych inwestycji. W latach 1946-1948 oddawano do użytku kolejno skocznię narciarską, wyciąg saneczkowy, narciarski i lodowisko, upatrując w rozwoju sportów zimowych szansę na rozwój samego miasta. Miasto stało się także celem wyjazdów sanatoryjnych i zdrowotnych. Równocześnie uruchamiano takie obiekty jak muzea, biblioteki. Liczba turystów w 1948 r. była szacowana na 11,5 tys. osób. Rosła także liczba mieszkańców. W 1949 r. liczba ludności Karpacza razem z Bierutowicami wynosiła 3035 osób, a rok później już 3128 osób. Wraz z rozwojem gminy przeobrażeniom ulegały także okolice (Steć, 1996).

3. KARPACZ JAKO WSPÓŁCZESNY LIDER PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Karpacz należy do najbardziej przedsiębiorczych gmin w Polsce. Przeprowadzony przez Wydział Administracji Politechniki Warszawskiej w 2015 r. ranking zrównoważonego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego dał jednoznaczne wyniki. Gmina Karpacz była liderem wśród najbardziej przedsiębiorczych gmin w Polsce. W 2015 r. na 1000 mieszkańców przypadało tutaj 795,37 podmiotów gospodarczych.

Warto poddać analizie wskaźniki i ranking przedsiębiorczości gminy Karpacz w odstępie czasowym (tab. 4).

Analiza danych zawartych w tabeli 4 wskazuje wyraźnie, że gmina Karpacz dokonała w okresie od 2003 do 2016 r. znaczącego postępu w zakresie wskaźników przedsiębiorczości. Odległa w 2003 r. pozycja gminy w rankingu przedsiębiorczości została współcześnie znacznie podwyższona.

Obecnie znaczącą rolę w gospodarce i przedsiębiorczości miasta odgrywa turystyka. Przedsiębiorczość w branży turystycznej gminy Karpacz można ocenić, poddając analizie liczbę turystycznych obiektów noclegowych i liczbę miejsc noclegowych (tab. 5).

Tabela 4

Wskaźniki i ranking przedsiębiorczości gminy Karpacz w wybranych latach 2003, 2015, 2016

Wskaźnik	2003	2015	2016
Wydatki na projekty inwestycyjne na mieszkańca w zł	27,71	256,25	155,86
Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców	198,90	288,20	324,32
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	-96,42	-32,36	-31,03
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	187,35	795,37	811,32
Miejsce w rankingu	95	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: https://anagmis.files.wordpress.com/2017/11/1_ranking_punktacji_171106.pdf (dostęp: 15.12.2017).

Tabela 5

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe w województwie dolnośląskim i powiecie jeleniogórskim w latach 2010-2016

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Województwo dolnośląskie	726 49067	692 49551	946 59072	909 58441	903 60320	867 60147	950 65896
Powiat jeleniogórski	243 14029	351 15309	328 17413	301 17348	299 18025	270 17367	289 19322

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://wroclaw.stat.gov.pl> (dostęp: 03.02.2018).

Dane zawarte w tabeli 5 wskazują na wysoki udział bazy noclegowej i miejsc noclegowych powiatu jeleniogórskiego, do którego należy gmina Karpacz, w całkowitej liczbie obiektów i miejsc noclegowych województwa dolnośląskiego. Udział ten sięga około 30%.

Na dochody przedsiębiorców w branży turystycznej gminy Karpacz wpływ ma liczba turystów w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tab. 6).

Analiza danych zawartych w tabeli 6 pozwala zauważyć pozytywny trend w liczbie turystów w obiektach noclegowych zarówno w całym regionie dolnośląskim, jak i powiecie jeleniogórskim. Liczba ta w powiecie jeleniogórskim, w którym zlokalizowana jest gmina Karpacz, stanowi około 20% całkowitej liczby turystów w całym regionie dolnośląskim.

Karpacz jako edukacyjny przykład gminy przedsiębiorczej

Tabela 6

Liczba turystów w turystycznych obiektach noclegowych oraz liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 100 mieszkańców w województwie dolnośląskim i powiecie jeleniogórskim w latach 2010-2016

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Województwo dolnośląskie	1895540 65,8	2026726 70,5	2186248 75,0	2195284 75,4	2416382 83,1	2620386 90,2	3071407 106
Powiat jeleniogórski	365411 571,9	402237 631,2	481 829 740,2	476329 731,2	479840 37,4	498075 769	618324 960

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://wroclaw.stat.gov.pl> (dostęp: 03.02.2018).

Liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 100 mieszkańców (wskaźnik intensywności ruchu turystycznego) w powiecie jeleniogórskim znacznie przewyższa wskaźnik województwa dolnośląskiego i należy do najwyższych w regionie.

W krajobrazie gospodarczym omawianej gminy dominują przedsiębiorstwa turystyczne. Potencjał bazy noclegowej gminy Karpacz i podobnej wielkości gminy Kowary w 2017 r. prezentuje tabela 7.

Tabela 7

Baza noclegowa gmin Karpacz i Kowary w 2017 r.

Obiekt hotelarski	Karpacz	Kowary
Hotele	23	1
Pensjonaty	18	0
Wille	101	3
Pokoje gościnne	73	4
Ośrodki wypoczynkowe i wczasowe	23	2
Apartamenty	176	9
Usługi noclegowe	72	5
Pozostałe	64	1
Razem	550	25

Źródło: opracowanie własne wg danych <https://www.karpacz.pl/baza-noclegowa> (dostęp: 10.01.2018).

Analiza danych z tabeli 7 wskazuje, że potencjał bazy noclegowej Karpacza w 2017 r. znacznie przewyższał potencjał Kowary i był

reprezentowany głównie przez apartamenty, wille oraz pokoje gościnne. Wśród najbardziej znaczących obiektów noclegowych gminy wyróżnia się Hotel SPA Gołębiowski oraz kompleks Sandra (Gonda-Soroczyńska, 2011). Pozostałe branże, obecne na mapie gospodarczej omawianej gminy, prezentuje tabela 8.

Tabela 8

Główne branże przedsiębiorstw (poza branżą noclegową) obecne w gminie Karpacz w 2017 r.

Branża	Liczba podmiotów
Gastronomiczna	126
Transportowa	24
Usługowa (m.in. firmy budowlane, zakłady fryzjersko-kosmetyczne)	23
Turystyczna (m.in. biura podróży, wypożyczalnie sprzętu sportowego)	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://www.karpacz.pl/baza-firm?type=707&loc=&title=> (dostęp: 23.01.2018).

W krajobrazie gospodarczym omawianej gminy w 2017 r. dominowały branże bezpośrednio powiązane z turystyką (gastronomia, transport). Taki stan rzeczy należy uznać za właściwy z punktu widzenia głównego kierunku rozwoju gospodarczego gminy.

WYNIKI ANALIZY NAUKOWEJ I WNIOSKI

Wyniki analizy naukowej, przeprowadzonej na podstawie wybranych wskaźników, wskazują, że Karpacz pozytywnie wykorzystuje bogatą spuściznę w kreowaniu przedsiębiorczości również w czasach współczesnych. Głównym graczem i motorem rozwoju przedsiębiorczości w omawianej gminie jest branża turystyczna. Pomimo dużej konkurencji na mapie turystycznej Polski udaje się omawianej gminie przyciągnąć sporą liczbę turystów czy odwiedzających. Efektem takiego stanu rzeczy jest duża liczba przedsiębiorstw turystycznych. Duża liczba turystów wpływa również korzystnie na rozwój innych branż, które mogą zarabiać na turystach (usługi, transport).

Wniosek stanowi twierdzenie, że wiele innych miejscowości w Polsce może podążać w rozwijaniu swojego potencjału w przedsiębiorczości za przykładem gminy Karpacz. Należy przy tym wziąć pod uwagę zwłaszcza aspekt ekologiczny i stosunkowo mało negatywny wpływ turystyki na stan środowiska naturalnego. Dalsze badania nad przedsiębiorczością gminy powinny uwzględniać dokonywane zmiany w jej krajobrazie gospodarczym.

BIBLIOGRAFIA

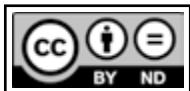
- Bartsch, J. (1989). *Kronika. Ponad pięćset lat u stóp Śnieżki*. Wydanie niemieckie, Hamburg.
- Drucker, P. (1992). *Innowacja i przedsiębiorczość*. Warszawa: PWE.
- Garbaczewski, Z. (1985). *Główny szlak sudecki im. Mieczysława Orłowicza*. Warszawa-Kraków: Wydawnictwo PTTK „Kraj”.
- Gonda-Soroczyńska, E. (2010). Elementy zagospodarowania turystycznego w Karpaczu. *Problemy Ekologii Krajobrazu*. T. XXVI, 375-384.
- Kabała, C. (red.). (2015). *Gleby Dolnego Śląska: geneza, różnorodność i ochrona*. Wrocław: PTG, PTSH.
- Kaliński, J. (2011). *Autostrady w Polsce, czyli drogi przez mękę*. Łódź: Dom Wydawniczy Księży Młyn.
- Knight, F.H. (2006). *Risk, Uncertainty and Profit*. Dover: Dover Publications Inc.
- Kolczyński, W. i Wojtasik, W. (red.). (2010). *Innowacyjne i społeczne oddziaływanie specjalnych stref ekonomicznych i klastrów w Polsce*. Katowice: Towarzystwo Inicjatyw Naukowych.
- Malendowski W. i Ratajczak M. (1998). *Euroregiony – pierwszy krok do integracji europejskiej*. Wrocław: Alta 2.
- Perzyński, M. (2001). *Dolnego Śląska miejsca niezwykle, lecznicze i mało znane*. Wrocław: Dom Wydawniczy.
- Porter, M.E. (2000). Location, Competition, and Economic Development: Local Clusters in a Global Economy. *Economic Development Quarterly*, 14, no 1, 15.
- Quiring, H. (1948). *Geschichte des Goldes; die Goldenen Zeitalter in ihrer kulturellen und wirtschaftlichen Bedeutung*.
- Schumpeter, J.A. (1995). *Kapitalizm, socjalizm, demokracja*. Warszawa: PWN.
- Skowroński, J. (2013). *Zapomniane tajemnice Karkonoszy*. Warszawa: Agencja Wydawnicza CB.

- Staffa, M. (red.). (1993). *Słownik geografii turystycznej Sudetów, tom. 3 – Karkonosze*. Warszawa – Kraków: Wydawnictwo PTTK „Kraj”.
- Stec, T. (1996). *Karpacz i okolice*. Warszawa: Sport i Turystyka.
- Wrzesiński, W. (2006). *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*. Wrocław: Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Netografia

- https://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/sse (dostęp: 02.12.2017).
- <http://biurose.sejm.gov.pl/teksty/i-686.htm> (dostęp: 06.11.2017).
- http://samorzad.pap.pl/depesze/wiadomosci_centralne/176058/Ranking-gmin-pod-wzgleciem-liczby-podmiotow-gospodarczych-na-1-tys--mieszkancow-cz--1-1-499 (dostęp: 02.12.2017).
- https://anagmis.files.wordpress.com/2017/11/1_ranking_punktacji_171106.pdf (dostęp: 15.12.2017).
- <https://www.karpacz.pl/baza-noclegowa> (dostęp: 10.01.2018).
- <https://www.karpacz.pl/baza-firm?type=707&loc=&title=> (dostęp: 23.01.2018).
- <http://stat.gov.pl/> (dostęp: 10.01.2018).
- <http://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/> (dostęp: 12.02.2018).
- <http://wroclaw.stat.gov.pl/> (dostęp: 03.02.2018).
- <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rzeczypospolitej-polskiej-2017,2,17.html> (dostęp: 04.01.2018).

Copyright and License

This article is published under the terms of the Creative Commons Attribution – NoDerivs (CC BY- ND 4.0) License
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>